

odpravim, nego da jih izpolnim. Bil je navzoč pri vsakem narodnem prazniku in obiskoval je, kakor ostali Židje, najraje narodno mesto Jeruzalem.“ Vsakdo, ki premisli občečloveški in čeznaravni značaj Kristusovega dela in nauka, čuti, da navedeni stavki svojemu namenu niso primerni. Nikakor ne trdimo, da bi bil Kristus ali njegov nauk nasproten domoljubju, prav narobe: toda svete „šege“ izraelskega ljudstva so imele še mnogo bolj vzvišen pomen nego naroden: saj so bile naznanjene in zaukazane naravnost od Boga; Kristus jih je izpolnjeval zato, ker so bile od Boga določene, ne samo narodne. Vseh judovskih šeg naš Gospod ni izpolnjeval, n. pr. farizejskih navad, čeprav so bile tudi te „narodne“. Ako to pomislimo, ne moremo se vjemati s tem, da se božje naredbe in delovanje našega Izveličarja vklepajo v tesne meje judovske narodnosti.

Tudi niso vsi vzgledi, ki se navajajo za vzbujanje rodoljubja, v lepem soglasju s tem, kar podpira vero. Ob tem, ko govori slovenski pisatelj o naši tužni neslogi in o potrebi sloge, trebalo

bi pač jasneje povedati, od kod nesloga in po kateri poti pridemo do sloge.

Sicer smo pa veseli, da je ta knjiga prišla na svetlo, ker ženskemu srcu, kateremu je namenjena, prilega se po obliki in večinoma tudi po vsebini. Morda izprevidi g. prelagalec sam, da bi se dalo marsikaj še pojasniti in bolje razložiti: s tem bi bilo tudi dokazovanje resničnejše.

Naposled opozarjamo pisatelje, ki tako pogostoma pišejo dandanes o veri in narodnosti, naj ne mešajo in zamenjavajo obeh pojmov, naj ne zlivajo obeh v jedno posodo, ker vera in narodnost sta jako različni stvari. Obe se dasta pač dobro družiti v posameznih osebah, obe se lepo svetita v vernih narodnjakih, nikakor pa se ne dasta pojma spajati sama na sebi, kakor n. pr. pojma: zvestoba in pravičnost. Ko bi imeli pisatelji več modroslovnega in verskega znanja, več dobre in pohlevne volje, manj pa svojeglavnosti, kmalu bi ponehali naši boji vsaj v teoriji. Dajmo Bogu, kar je Božjega, narodu pa kar je narodovega.

Dr. Fr. L.

Razne stvari.

Glagolica v Selcih.

Kako se je v naši ožji domovini širilo in zopet izgubljalo delo sv. Cirila in Metoda gledé na obredni jezik, je še malo znano. Par glagolskih rokopisnih odlomkov iz obrednih knjig še samo na sebi ne more znanstveno utemeljiti kake določne trditve v tem oziru, vendar je vsak tak rokopis čestit in važen ostanek naše stare dóbe. Nekaj malega v tem oziru oteti pozabljivosti je namen tem vrstam.

V župnem arhivu v Selcih nad Škofjo Loko je iztaknil pisec tem vrstam štiri stare knjige vezane v pergamen, popisan z glagolico. Knjige imajo te-le napise: *Urbarium sti Thomae Filial-Kürchen in Pfarr Selzach, Liber baptizatorum 1669—1677, Liber mortuorum 1669—1715 in Urbarium stae Gertrudis Filial-Kürchen in Pfarr Selzach*. Oba urbarja pričtenjata z l. 1670. Po tem smemo soditi, da so bile vse štiri knjige vezane hkrati, ne po l. 1669.

Odločeni pergameni so zelo razjedeni; črke so marsikje tako zamazane, da jih je nemogoče razznati; na več krajih so posamni oddelki odtrgani.

Po vsebini so listi iztrgani iz starih glagolskih obrednih knjig. Kolikor se dá sklepati po obliki črk in zlasti po inicijalah, imamo pred seboj štiri različne rokopise.

1. *Urbarium stae Gertrudis* je bil vezan v folio-list glagolskega misala, in sicer odlomek sv. maše za petek po četrti nedelji v postu (od evangelija Jan. 11, 42 dalje) in cela sv. maša za saboto po četrti nedelji v postu. Prevod je točen po rimskem misalu. Za vzgled navajamo odlomek tega iz sabotnega evangelija (Jan. 8, 13—20): „I

rše emu ijuděi.¹⁾ Ti samъ o sebě svidětelstvuesi i svdělstvo tvoe něstb istinno. Otvěsta Isъ i rče imъ. Ašte azъ svědělstvuju o mně samomъ svdělstvo moe istinno estb. Ěko věmъ odkudu pridb ili kamъ grědu. Vi po plti sudite, az že ne po plti suju. Ašte li i suju sudъ moj pđan (pravedan) estb. Ěko azъ smъ ne samъ na azъ i poslavme ocъ. V zakoně vašemъ pisano estb ěko dvěju čku (čelověku) svdělstvo istinno estb. Azъ esmъ iže svdělstvuju o mně samomъ i svdělstvuets o mně poslavme ocъ. Gl hu že emu. Kde estb ocъ tvoj. Otvěca imъ Isъ. Ni mene věste, ni oca moego. Ašte mene viděli biste edasi i oca moego viděli bi. Sie slvsa glaše Isъ v gazupilakii.“

Rokopis je po pisavi in obliki k večjemu iz 14. stoletja. Že iz navedenega odlomka (prim. *prđan* = *pravedan*), a tudi iz drugih oblik (n. pr. *Lazare grědi van*) se jasno vidi južno-slovenski, oziroma hrvaški vpliv. Znamenita je tudi oblika „*suju*“ namestu pristno staroslovenskega „*sužda*.“

(Konec.)

Zvezdoslovni koledar za mesec vinotok.

Merkur vshaja zjutraj nekako dve uri pred solncem, Venera pa vshaja zvečer in je le malo svetla. Mars, ki vshaja od pol devete do sedme ure, postaja svetlejši, Jupiter pa vshaja od dveh do jedne po polnoči. Drugih znamenitostij ni na nebu, razven utrinkov dné 18. t. m., ki se bodo videli v pozni noči na severu od Orijona v hitrih črtah.

¹⁾ Vulgata ima: *Pharisaei*; tudi v grškem tekstu beremo: *εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι*.